

Sárospataki
Ifjusági Közlöny

.....

Főszerkesztő: Gergely János | Társzerkesztők: Martin Miklós Molnár Kálmán | Felelős szerkesztő: Csathó József
Tóth Ferenc Hegyl József

.....

TARTALOM:

Szabó László: A pataki diák. (Vers.) — K. J.: Kálvin és Kant. — Tóth Ferenc: Így, igazán... (Vers.) — Martin Miklós: Az Alma Mater nehéz napja. — Tóth Ferenc: Szeretnék én szeretni mélyen... (Vers.) — Harányi István: Vakáció elé. — Irodalom. — Művészet. — Hírek. — Szerkesztői üzenetek.

.....
Megjelenik július és augusztus kivételével havonta egyszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak. — Kollégium.

Előfizetés:
Egész évre ... 4 pengő
Félévre ... 2 pengő

XLV. évfolyam.

Junius hó.

1930.

Sárospataki
Ifjúsági Közlöny

XLV. évfolyam.

Junius hó.

1930.

Főszerkesztő:
Gergely János

Társzerkesztők: Martin Miklós Molnár Kálmán
Tóth Ferenc Hegyi József

Felelős szerkesztő:
Csathó József

A pataki diák.*

*Lelkes mosoly, tüzes szem, dalos ajak,
Szerelmes szív, ki titkát mélyre ássa,
Szent Múza csókban dalliássá sarjad,
Szép lelkét teszi fel egy szebb tudásra,*

*Ó az örök, mástalan magyar élet,
A napkirály fénycsoda, hogyha ráver,
Keblén Derü-kisasszony heve éget,
Büszke rá a dalöntő Alma Máter.*

*Egy regekép, mi bámulatra hangol,
Maga körül zengő mithos-falat ver.
De kint, ha zúg s nagy eszmék tüze lantol,
Becsület-szirt és spártai karakter.*

*Kérub orca, mikor Istenre hökken,
Sas orca, ha Igazság! látja lényed,
Oroszlánarc, ha ellenségre döbben
És emberarc, ha önmagába mélyed.*

*Atlasz-magyar s szabad Eszmény-világ,
Más nem lehet, mert pataki diák.*

Szabó László.

* A szerzőnek mult számunkban ismertetett „Vándor sirály” című kötetéből.

Kálvin és Kant.

(Részlet egy régebbi dolgozatról.)

Ha az Istitúció ismertetésében Kálvin vallásfilozófiáját is fel akarjuk fejteni, akkor teológiai rendszerének filozófiai alapvetésében meglepően hasonlóknak, parallelnek fogjuk találni Kant alapvetésével. Azt mondhatjuk, hogy Kálvin vallásbölcsezetében Kantnak rokona, helyesebben megelőzője. Rokon vele azért, mert mint Kantnál az általános bölcseletben, épúgy Kálvinnál a vallásbölcseletben a metafizika helyét vallási ismeretelmélet foglalja el. Azt mondja ugyanis Kálvin, hogy „haszontalan játékot űznek azok, akik azt a kérdést tűzik maguk elé, hogy „mi az Isten?“, mivel sokkal inkább érdekükben van azt tudni, hogy milyen Ő s mi illik természetéhez.“ Mintha csak Kantot hallanók, aki az Isten fogalmát a „reinen Vernunft“ tól a „praktischen Vernunft“-hoz utalja.

Ismeretelméletének eredményében pedig azt mondhatjuk: Kálvin túlszárnyalja Kantot. Kiinduláspontjuk szintén parallel tétel. Kantnál: „a fogalom érzéklés nélkül üres, az érzéklés fogalom nélkül vak.“ Kálvinnál: „az önismeret indít mindenkit Isten megkeresésére, viszont tiszta önismeretre az ember csak akkor jut el, ha előbb Isten ábrázatát vizsgálja s Isten belső természetéből tér az önvizsgálatra.“ — A filozófiai ismeretelmélet tehát ezzel a két tényezővel dolgozik: fogalom és tapasztalás, a vallási ismeretelmélet pedig: a vallásos tehetség és a kijelentés. A párhuzam tovább is érvényes: a fogalom és a tapasztalás közt épp úgy nem döntötte el a prioritás kérdését Kant, mint ahogy meghagyta circulus vitiosus-nak Kálvin a vallásos tehetség és a kijelentés prioritásának kérdését (az Istenismeret és önismeret egymástól való származtatásában). Amazok közt nem dönthetett Kant, mert akkor vagy a skepticizmus, vagy az empirizmus egyoldalúságába esett volna bele, holott éppen ezeknek a túlszárnyalására vállalkozott. De épp úgy nem dönthette el az elsőség kérdését Kálvin sem, mert ha a Kijelentés egyoldalú prioritását vallja, akkor elveszíti a valóság talaját, az emberi oldalt, már pedig ha ez nem alálja meg kellő helyét elméletében, a gyakorlatban rajongó szektárizmus születik belőle; ha pedig a vallásos képesség jut domináló szerephez, tanban az egyház tekintélye lesz az lge kritériumává, erkölcsben a jócselekedet az üdvösség forrásává, tehát visszaérkezett volna oda, ahonnan a reformáció már elindult és túljutott, t. i. a rómaiak vallásához. Kant tehát logikusan, Kálvin pedig paradoxszerűen a kettő egységének fenntartására törekedett. De mig ez így

maradt az elméletben, addig a gyakorlatban mindketten kénytelenek voltak az egyik tényező prioritása mellett dönteni és úgy használni őket. A döntés Kantnál a fogalom prioritására esett és ezért a fogalom székhelyének, a tiszta észnek kritikájában örökbecsűt alkotott ugyan, de a külvilág ugyanakkor phaenomenon, a dolog pedig magában véve megismerhetetlen maradt. Kálvinnál nem a subjectum, hanem az objectiv oldalt jelentő kijelentés lett a prior és ezért végeredményében nem az ember ismeri meg Istent, hanem Isten jelenti ki magát, mínt *teremtő, megváltó és megszentelő* Valóság.

És itten érthető az a fentebbi állításunk, hogy az ismeretelmélet eredményeiben Kálvin túlszárnyalja Kantot. Ahol a parallel megszűnik, ott Kálvin megy tovább a lehetséges megismerés leggazdagabb területére. Mig Kant magát a megismerő alanyt is széthullatta, feljebb pedig nem emelkedett, („Az ember és világa“-t és Kant axiológiáját Böhm Károlynak kellett megírni), addig Kálvin útközben a kisebbik célt is elérte: a dogmatikában megadta az etikát is, Isten dicsősége mellett biztosítani tudta rendszerében az ember üdvösségét is — a predestinációban. Így Kálvin vallási ismeretelmélete alapján megismerésre talált a valóság egésze, maga Isten is — Kant előtt is, Kant ismeretelméletében tünemény maradt a tárgy is — Kálvin után is.

De ez természetszerűleg nem is lehetett másként. Kant ismeretelmélete a hittől is „tiszta ész“ ismeretelmélete, Kálvin pedig a hittel is teljes értelem vallási ismeretelmélete. Az előbbi bármilyen tökéletes világgépet ad is a maga nemében, elszűkített világgép lesz az, az utóbbi pedig a teljes ember világgépét fogja adni. A valóság Krisztusé (Kolossé 2 : 17.) még a tudományban is.

K. J.

Igy, igazán . . .

*Igy nem fáj már nekem,
 ha beteg a lelkem,
 hogy lássam ezeket:
 a Sokat, — a Nagyt, —
 a Rútát, — a Szépet —
 és érezzek Igát —
 és hogy halljam a Jajt!
 és nézzem és lássam
 a szomorú képet,
 ahogy van az élet,
 — ami ez az élet! . . .*

*A sápadó arcok,
 a beesett szemek,
 — szegények . . . s be szépek,
 ha nézem és néznek! . . .
 hogyha fáj és fájnak
 a nagy betegségek
 és sírnak a sírók
 és hullnak a könnyek,
 amikor temetünk,
 az igazi könnyek:
 hogy születünk, vagyunk,
 hogy élünk és halunk,
 így, csak így, igazán
 be igazak vagyunk.*

*Igy szeret az Isten
 s mind a két kezével
 sújt, megüt és megver,
 hogy meglássuk magunk,
 hogy születünk,
 élünk
 és vagyunk
 és halunk . . .*

Az Alma Mater nehéz napja.

Részlet Martin Miklósnak az Ifjúsági Közlöny elbeszélés pályázatán díjat nyert munkájából. Lapszűke miatt az elbeszélést, mely 9 fejezetből áll, nem hozhatjuk, csak a VI fejezetet, mely a történelmi eseménnyel foglalkozik és az akkori hangulatot igyekszik visszatükrözni. Az elbeszélés az 1710 es évek elején játszódik le. Fegyveres erővel akarják elvenni a reformátusoktól az ősi iskolát, melyet csak a pataki nők és a diákok hősiesség magatartása tud megmenteni. A történelmi eseményt regényes epizódok szövik keresztül; Pál diák és Kovásznay Katóka szerelme a keret, melyben a történelmi esemény lejátsszódik.

*

VI.

... Komoróczy meg Pál a kollégium felé mentek. Nem nagyon siettek, hisz párszáz lépés az út, amit addig meg kell tenniök. Csaknem a kapunál vannak, mikor egy kis diák beléjük ütközik:

— Éppen kigyelmetekért küldtek . . . Siessenek.

A kollégium udvarán nagy a sürgés-forgás. Csak úgy zsong, tolong a sok apró meg nagyobb diák. Utóbbiak közül páran hozzájuk lépnek:

— Ti is a követségben lesztek? Jól ügyeljete!

— Miféle küldöttség?

— Nem tudjátok? A megyei küldöttség maga elé kérte az iskola előljáróit . . . Ti is mentek . . .

— Vigyázzatok fiúk, ne engedjétek a becsületet!

Összenéztek. Úgy látszik komoly a dolog. Meggyorsították a lépteiket.

Mikor a terembe léptek, ott volt már az egész küldöttség. Tanácskoztak. Részt vettek a vitában Csécsi János, az ifjú professzor, Füleki András az iskola igazgatója, Pósházi István tolcsvai lelkész, esperes, a híres Pósházi János professzor fia, sóvári Soós István főgondnok, Vécsey Ferenc, az erősszavú Mezösi János és még sok ismerős és kevésbé ismerős lelkész, világi ember, meg pár diák társuk.

Füleki volt az, aki megszólította őket.

— Kissé késtetek. Azért hivattalak, hogy megkérdezzem, volna-e kedvetek a bizottság elé menni?

— Ha kellene a véretem adnám — mormogta Komoróczy.

Pál is rábólintott.

— Akkor rendben van. Ti is jöttök. Félnünk nem kell, itt a biztosíték a kezünkben, hogy sem a katonaság, melyet sem a királyi

rendelet, sem a megye nem hatalmazott fel, sem a kíséret részéről nem lesz semmi bántódásunk.

— És ha lenne is? Ott leszünk mi is! — zúgták a diákok.

Pár fontos iratot még átnéztek, azután elindultak. Nagy sereg diák nyomakodott utánuk furkókkal, meg kardokkal, de Füleki visszaküldte őket.

A Görög Tamás házához mentek, Kossovich másodalispán ott fogadta a küldöttséget. Mellette jobbról is, balról is jezsuiták. Az udvaron Léhner Ferenc udvarbíró állig felfegyverzett hajdui, meg a helybeli császári katonaság kapitánya az összes legénységgel Mintha csak egy ellenséges hadsereg közé léptek volna. Gyönyörű fogadtatás.

A küldöttség ment szóltanul, csak a diákok néztek össze jelentőségteljesen.

Komoróczy is odapillantott a katonaságra, majd oldalba bökte a némán haladó Pált:

— Látod azt a vörös hadnagyot?

Pál arra nézett, amerre Komoróczy vágott a szemével. Janiga állott ott egy szakasz élén. Ő is mereven nézte Pált. Összeakadt a tekintetük. Janiga majd kirohant a sorból.

Komoróczy újból Pál oldalához döfött az öklével:

— Ha fegyver kell, nálam van egy pisztoly . . .

— Ugyan mire kellene?! . . .

Végre bejutottak a nagyterembe. Megálltak. Megkezdődött a tárgyalás.

Kossovich felolvasta a rendeletet és kijelentette a törvény nevében, hogy az iskola, minden javaival együtt a jezsuitáknak adatik át.

A küldöttség ezt előre tudta. Készen volt már előre az orvos-szer. Ott a József féle különös kegyelmes rendelet, ennek hatályát a mostani általános rendelet sem rontja le . . . eddig is emiatt nem tudták lefoglalni az iskola javait . . . ami meg a templomot illeti? az a hely, amelyen áll, nem is a reformátusoké, hanem az uraságé . . . Bizony, azzal sem rendelkezhetnek a jezsuiták.

Kossovich elsápadt:

— Ragaszkodom a rendelethez . . . át kell adni az iskolát!

— Különös kegyelmes levelünk van.

Folyt a vita erősen . . . Az egész terem zúgott . . . Ugyancsak erősen állnak talpukon a kálvinisták:

— Vegyenek jegyzőkönyvet e tiltakozásunkról!

— Vigyék ügyünket a megyére!

— A megyéről terjesszék a királyhoz!

Hát bizony, ezek jogos kívánságok, még Kossovich sem zárkozhat el előlük. De hát, hiába csak nem ült össze a tanács.

— Foglalni kell!

— Mire való a katonaság?!

— Csak törvényesen lehet cselekedni — zúgott vissza a felelet. Mégis a többség győzött . . .

Alighogy a főiskola küldöttsége elvonult, megzendültek a kürtök, megperdültek a dobok . . . sorakozottan, hosszan vonult a katonaság, a hajdúk, a megyei küldöttség, a jezsuiták, a papok! . . .

A hang, a robaj, a zaj elhallatszott a főiskoláig.

— Ad arma! — zúgott itt végig az udvaron, az utcákon és tömörült a diákság az iskola védelmére.

Komoróczy Péter, a szelid, a jámbor Komoróczy Péter, aki eddig csak a könyveket bújta, egészen megvadult, teljesen kihozta sodrából ez a törvénytelenység . . . Fegyverre fiúk! Fegyverrel kell ellenállni . . . Kardot elő, az kell most a kézbe . . . más nem használnál . . . Ha meghalok is megéri, egy-két hajdút magam előtt küldök a másvilágra . . .

Pál csendesebb volt, higadtabban ítélt. Hiába fegyver, a katonák többen vannak. Mást kell tenni! Mást . . . de mit? Egyszerre jó ötlete támadt:

— Fiúk, le a fegyverrel! Torlaszoljátok el a kapukat! Ez elég, azután menjetek haza . . . Vért ontani nem szabad . . . azzal csak ártunk a mi „édesanyánknak“.

De ekkor már oly izzó volt a hangulat, hogy szava csaknem kárba vezett. Mégsem. Pár diák segített neki a torlasz emelésnél s csakhamar bekapcsolódott a munkába az egész diákság. Cipelték a fákat, deszkákat, köveket a kapuk mögé. Jól megtámogatták vasrudakka! Ide bizony be nem jönnek!

— Fiúk, menjetek haza! Ne maradjon itt senki. Bizzuk Istenre az ügyünket — kívánták a tanárok is.

— Nem megyünk! . . . Maradunk! — zúgott a válasz.

Akkor érkezett meg a hadsereg. Harsogott a trombita pergett a dob, élesen vágott a vezényszó. Fegyverzörgés . . . Az iskola keleti kapuja előtt állottak meg.

Pál kíváncsian nézett ki a torlasz fölé. Az utca feketéllett a néptömegetől, mely a nagy zajra, lárámára, törvénytelenység hallatára gyűlt össze. Végig siklott tekintete a katonaságon és könnyezni kezdett . . . Jaj mi lesz itt!

Ekkor valahol, az egyik tanteremben ének zendült . . . először halkán, azután erősebben, végül dübörgött ki a nép közé a hangáradat:

„Az Isten a mi reménységünk
Midőn reánk tör ellenségünk . . .“

Úgy van, „ha Isten velünk, kicsoda ellenünk“ . . . Bátran ki kell állani a megyeik elé és megmondani az igazat. Már ekkor nem volt egyedül tizenhatan voltak ott nagyobb diákok . . . Tizenhat deli, izzóvérű kálvinista diák . . . Van-e sereg, melytől megijedne? Keresztül vetették magukat a torlaszon, ki az utcára a nép közé. — A nép elcsendesedett, látták, hogy a diákok beszélni akarnak. A kis csapat összehúzódott, Pál állott fel a vállukra. Beszélt, tiltakozott. Szava, mint az orgona, zúgott a nép felé, a jezsuiták felé, a katonákhoz . . . Oda mennydörögte, hogy nincs joguk az erőszakra . . . Erre nem kapott felhatalmazást Kossovich a megyétől, de nincs felhatalmazása Lehner Ferenc udvarbírónak sem Trautsok hercegtől . . . de még a katonaságnak sem a felsőbbiségtől . . . — Emberek, magyar véreim . . . tiszta gyalázat az, amit most akarnak velünk elkövetni . . .

Pál arca tűzben ég, a népre nagy hatást gyakorol a bátor tiltakozás . . . a kezek ökölbe szorulnak . . . zúg, morog a nép . . . Hiába! . . . Kossovich roppant gúnyosan néz a diákokra . . .

Beltülről egyre zeng az ének:

„Azért a mi szívünk nem félne,
Ha az egész föld megrendülne . . .“

Nem? . . . Valamit sűg a császári kapitánynak. Az int Janiga hadnagynak és már indul is a katonaság. Fegyverrel szorítják vissza a népet a kaputól. Szegény tizenhat diák, mit csináljon? Elvegyül a nép közé. Pált elkapja egy remegő kéz — a Kató keze . . . Komoróczy is velük sodródik . . . Alig lehet ráismerni . . . szinte lángol:

— Pali pajtás, furkóval kell őket agyonverni! . . .

A népmorajláson keresztül is átdöng a kapuverés hangja. Karddal, puskatussal döngetik a kaput a hajduk. Hej, jó volt az a belső torlasz! Nem enged a kapu.

A jezsuita csapat dül-fül. Lehner kétségbeesik . . . Janiga a kapitányhoz rohan:

— Hozzuk fel a molnárokat, meg a kerülőket a Bodrogszántól . . . fejszékkel, bárdokkal többre megyünk!

A kapitány nagy örömmel int:

— Nagyon derék gondolat! Lehet!

Janiga már fut, rohan a szakaszával, szedi össze a segítőköt, hajtja őket puskatussal és rövid időn belül repül a forgács, hasad a fa . . . inog a kapu, gyöngül a torlasz. Pedig belülről a

„Perelj Uram perlőimmal,
Harcolj én ellenségimmal . . .”

zeng.

A nézők már az eddig látottakat is sokalják. Szitkozódnak, átkozzák a megyeieket . . . az asszonyok meg a gyermekek, kiknek a diákok között fiúk vagy testvérük van, sírnak, jajveszékelnak . . .

Komoróczy Péter, mintha lelkiismeret lenne, úgy jár a tömegben, nagy husángot forgat a kezében :

— Emberek, asszonyok — hörgi — lehet ezt túrni? Botokkal, dorongokkal kell agyonhusángolni a gyáva kutyákat, . . . vasat nem érdemelnek . . .

Pál is izgatott :

— Csak a nőket kell mozgósítani . . . azok ellen semmit sem tehetnek . . . A férfiakat elcsukathatják, . . . a nőkre nem szól a törvény . . . akárhogy megverik a foglalókat . . .

Bármint igyekeznek is, kevesen vannak. Több fiút kellene kihozni a kollégiumból . . . De hogyan? Nem sokat gondolkozott: be akart mászni az iskola másik kapuján . . . De jaj! Janiga megpillantotta :

— Itt az alkalom kutya — hörögte . . . felkapta fegyverét és célzott . . . Egyszer csak elsötétült előtte a világ . . . földre zuhant.

Komoróczy Péter furkója idejében talált. Mintha jeladás lett volna ez az ütés. Nagy lesz a harcikedv. Egy hajdu Péterre rohan . . . valaki feléje sujt egy husánggal, a hajdu megtántorodik egy pillanatra, ez a pillanat elég Komoróczynak, hogy lebunkózza! . . . Nagy sereg hajdu rohan Péterre . . . Pál segítségére megy jó kamaratársának . . . Hiába . . . Sok a hajdu . . . Végük van!

Nem! Nem! Ime, az egyik közeli házból nagy sivalkodással, szénvonóval, piszkafával, lapáttal felfegyverzett női csapat tör elő. Rázúdul a hajdukra, üti, veri őket . . . kis gyerekek köveket szórnak . . .

A katonaság tétlen marad, állja az ütéseket. Asszonyokat csak nem vernek!? De az asszonyok nem is őket akarják ütni, hanem a hajdukat . . . Hajrá!! A hajduk nem bírják a rohamot . . . Rohannak, menekülnek s velük együtt fut a megyei bizottság is, hogy testi épességét megmentse. — A katonaság még vár egy darabig, de mivel bizottság nincs, ő is elvonul, nem törődve a hajdukkal . . .

Kossovichot szörnyű módon fűti a szégyen, a düh. Fűtik a jezsuiták is:

— Ha már az iskolánál nem értünk célt, nézzük meg a templomot!

Mig a csapat egy része a vár felé fut, más része itt marad. Könnyű lesz elbánni a templommal, hiszen csak fatemplomuk van a kutya kálvinistáknak! Neki a fűrészszel a haranglábnak! Csigákat készíteni a harangokhoz! . . . Recseg, ropog a harangláb. Kong a harang, oly búsan, oly segélykérően verődik szive a bronz testhez, mintha élő szív volna, mely segélyért kiált. Mintha csak azt kongná, halálomon vagyok, segítsetek . . .!

Meg is hallották az asszonyok:

Bajban a templom!

Jókor érkeztek. Pár perc késés és porban hever a harangláb. Így még meg lehet menteni.

— A hajdukra!

Hát mentek is! Egész a várig paskolták őket s jaj volt annak, akit utolértek . . . Boldog volt az a hajdu, aki belül került a várkapun . . . De bizony néhány hajdu félholtra verten mutatta a pataki asszonyok diadalútját. Mire a kollegiumhoz értek, ott már folyt a hálaadó istentisztelet . . . és úgy zengett a szív mélyéből, mint talán soha addig a CXXV. zs. felséges dallama:

Akik bíznak az Úr Istenben
Nagy hiedelemmel,
Azok nem vesznek el
Semminémű veszedelemben . . .

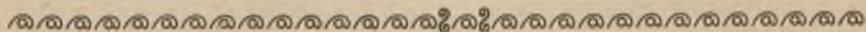
Szeretnék én szeretni mélyen . . .

*Szégyenítő szent szeméremmel,
Hogy megmaradjon szüz-ifjúságom,
Valakire szeretve vágyom.
És hogy vágyam tisztára égjen
Forrótüzű ártatlan kéjben:
Szeretnék én szeretni mélyen . . .*

*Szeretném én szeretni mélyen
A nőt, ki titkát féltőn rejtve
Egyedül engem szerethetne,
Aki, ahogy epedőn várva,
Keresve, amint rámtalálna,
Ismerne magamról magára . . .*

*Szégyenítő szent szeméremmel
A nőt, ki szeret, szeretni vágyom.
Élni vele szüz-ifjúságom . . .
Forrótüzű ártatlan kéjben,
Hogy a vágyam tisztára égjen:
Szeretnék én szeretni mélyen . . .*

Tóth Ferenc.

Vakáció elé.

Mindenfelől halljuk, hogy a magyar ifjúságra még sohasem vártak oly nagy feladatok, mint most. Apák és fiúk közti ellentét sohasem nőtt oly nagyra, mint a mi korunkban, midőn a nagy világháború vert éket a nemzedékek közé. — Természetesen következik ebből, hogy az ifjúságnak valami egységes program kiépítéséről kell gondoskodnia s minden téren egységes célok érdekében kell koncentrálnia minden erejét.

De van-e ilyen egységes program? Van-e a magyar ifjúságnak határozott ideológiája? Nincs, bátran kimondjuk. Tíz év magyar ifjúsága nem tudott kitermelni egyetlen összefogó gondolatot sem. (Az egységesen megszervezett cserkészlet volna hivatva a legszebb feladat elvégzésére, de bizonyos átforgalmódáson kellene előbb keresztül mennie.) S most is, midőn itt is, ott is ébredezni kezd a magyar diákság öntudata, leginkább csak káotikus jelszavakat hallunk.

A felvidéki magyar ifjúság megteremtette a maga speciális munkaközösségét. A „Sarló“-ba tömörülve harcolnak és dolgoznak keményen elveikért. Programjuk elemzésére itt nem térek ki. Csak azt mondom, hogy mi Csonka-Magyarország diákjai semmiképpen sem vehetjük át a felvidéki diákság sajátos körülményeiből fakadó eszméit. Legföljebb módszerükből tanulhatunk.

Próbáljuk egy lépéssel előbbre vinni a magyar diákprobléma megoldását azért, hogy a pataki diákság legközelebbi teendőiről gondolkozzunk egy keveset.

A pataki diákság egyik főjellemonása, hogy három elem — theologus, tanítóképezdész és gimnázista — konglomerátuma. S ez az egyetlen körülmény már magában is végtelen távlatokat nyit, egyszersmind magában hordozza a probléma megoldásának magvát is. Természetes ugyanis, hogy az volna az ideális helyzet, ha minden vezetésre készülő ember már előre jól ismerné minden problémájával együtt azt a környezetet, amelyben később munkálkodni fog.

A pataki diákság jelentékeny része (a theologusokon és tanítójelölteken kívül a gimnázisták közül is sok, mint orvos, jegyző stb.) falun fog elhelyezkedni s így döntő szerepet kell majd játszania a falu életében, tekintettel arra, hogy annak a kis számú intelligenciának, amelynek kezében van a falu vezetése, illetőleg sorsa, igen fontos részét képezi.

Érvelhetnének azzal, hogy a pataki diákság nagyrésze faluról kerül, falura tér vissza, s így abban a szerencsés helyzetben van, hogy jól ismeri jövő munkája talaját. Ez azonban nem így van. Sajnos tapasztalat, hogy a faluról elszakadt, parasztsorból fölemelt művelt emberek nem viselik szívükön annak az osztálynak a sorsát, amelyikből ők is származtak. A diploma megszerzésével (legkésőbb!) csaknem minden esetben végleg megszakad az előző osztállyal való lelki közösség.

S mennyi baj származik ebből. Mennyi jó alkalom szalad el kiaknázatlanul. Mert hiszen az volna a feladat, hogy a gyerek, egyre intelligenciát szedve magára, mindig jobban és jobban igyekezzék belemélyedni környezetébe, a falu problémáinak ismeretébe, s azokat könnyebben meglátó szemével vezesse rá a népet a helyesebb cselekvés útjára. S itt térek rá tulajdonképeni mondanivalómra.

Már beköszöntött az aratási vakáció, s Ti, pataki diákok elszéledtek kis falutokba, leginkább program nélkül. Pedig mennyi értékes tartalommal lehetne megtölteni azt a falun töltött két hónapot. (Nem tanult dolgok átisméltésére, vagy ehhez hasonlóra gondo-

lok!) Milyen jó volna, ha most nem csukott szemmel mennétek haza, hanem azzal a szent fogadással, hogy: *meg fogom ismerni a falum igazi képét*. S nagyon kérek titeket, kedves fiúk, ha meghitt estéken összeültök falutok mesélő véneivel, a robotjukat pihengető férfiakkal, meg a fiatalokkal, próbáljatok egy kicsit lelkük mélyére nézni. Vigyék haza nekik ajándéku! őszinte, meleg érdeklődéseket. Nézzétek meg, hogy mi az, ami redőkbe vonja homlokukat, ami ökö!beszorítja kezüket és segítetek rajtuk, ha tehetétek.

De a segítés csakis a gyökeres megismerésen alapulhat. Azért gondoltam, hogy ez volna a legelső feladat.

1926 nyarán, egy cserkész kiránuulás alkalmával módomban volt egy kicsit mélyebben bepillantani a tanya és a falu életébe. Addig olyan idillikusnak, szépnek, költőinek tűnt fel nekem ez az élet, mintha nem is lenne annak semmiféle sötét oldala. — S megborzongtam a szörnyűségek és gyökeres bajok láttára, amik föltárultak előttem. S már ekkor ráeszméltem, hogy e téren igen nagy feladatok várnak az ifjúságra. Mennyi értelmetlennek látszó dolog lesz nyilvánvalóvá, ha egy kicsit a dolgok mélyére tapintunk. Azért gondoltam arra, hogy hazamenve próbáljátok megismerni falutok életét s írjátok le megfigyeleseiteket. Nem valami szép novella, vagy elmefuttatás keretében, hanem pontos adatokra támaszkodva készítsétek el falutok szociográfiáját.

Én felsorolok itt egy pár szempontot. Ezek természetesen kiegészítésre szorulnak. Ti, akik jobban ismeritek a viszonyokat, még tanulságosabb dolgokat is megvizsgálhattok.

A parasztság létalapja, kenyere, mindene: a föld. Mindenekelőtt tehát a földviszonyokat, a földelosztást kell vizsgálat alá venni. (Hány nagy-, kis-, törpe birtok van? Milyenek a bérletlehetőségek és viszonyok? Mit termelnek? Hogy értékesítik a terményt? Elég modern-e a gazdálkodás? Elég ökonómikusan használják-e ki a földet? stb.) Hogy fizeti a nép az adót? Van-e hitele s honnan? Kik kezében van a kereskedelem? Meg van-e szervezve a szövetkezet s hogy tölti be hivatását? Van e osztályellentét? Mik a tünetei? Milyen a politikai hangulat? Milyen újságot járatnak? Van-e gazdakör? Milyen munka folyik ennek keretei között? Milyenek a lakásviszonyok? Orvos milyen messze van? Működik-e betegsegélyző? hogyan? Ennek igénybevétele? Mennyi gondot fordítanak a higiéniára? Gyerekhalandóság és születés aránya. Házasság és válás. (Háború előtti s utáni arányszámok!) Korcsmajárás. Milyen sorsú emberek taníttatják tovább gyermekeiket? A valóban tehetséges gyermekek

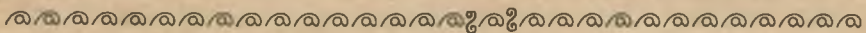
továbbtanításáról hogyan gondoskodnak? Milyen fokon áll a népművészet? Milyen irányban van leginkább kifejlődve? Háziipar. Vannak e olvasóegyletek, önképzőkörök, általában kulturálódási lehetőségek? Milyen teret hódít a rádió? Milyen fokon áll a vallásosság? Milyen a nép erkölcsi élete? Mik a speciális népi jogszokások? stb. stb.

S még nagyon sokféle szempontból vár megvilágításra a magyar falu belső élete. S lehet-e jó pap, jó tanító, aki minden oldalról nem ismeri a falut, azt a népet, amelyet vezetnie kell? S mi minden függ egy faluban a paptól és tanítótól!

A pataki theologus és tanítóképezdész ifjúságnak össze kell már végre fognia. Le kell számolni mindenféle multból hozott hazug előítélettel, s már most az iskola falai között öntudatosan elő kell készülni a jövő együttműködésre. Igen kívánatosnak tartom, hogy például a theologusok s tanítóképezdészek közül a jövő éven jónéhányan nagyon komolyan megtárgyalják a falu problémáit.

Még egyszer nagyon kérlek benneteket, fiúk, ilyen gondolatokkal menjetek haza vakációra

Harsányi István.

Irodalom. — Művészet.

Az elkésett irodalom.

Nyirő József: Sibói bölény-e.

A magyar irodalom legjellegzetesebb darabjaiban csodálatos kettőscélúság lüktet. Benne van a művészetért való művészet elve, de mellette mindig útmutatója a nemzeti, sőt mondhatjuk, megelőzője a politikai életnek. Irodalmunk első virágkorától, a reformáció idejétől végigvezethetjük e párhuzamosságot egészen a legújabb időkig. A háborút megelőző internacionális irodalom előkészítés volt nemzeti életünk csődbejuttatására. Még Ady Endre csodálatos egyénisége is csak zokogni tud a célkitűzés helyett. Természetesen az a normális e törvénynélküli törvényszerűségben, ha az irodalmi élet helyes célkitűzése tudja befolyásolni nemzeti közvéleményünket. S itt jó elő a ma irodalmának paradox igazsága: elkésett hamar érkezése. Talán még nemzetünk helyzete is egészen más lenne, ha a Nyugat első idejének gárdáját Erdély mai írói adhatták volna.

A múltfélben levő irredenta kiabálás, a nagy hang, a hazafias lárma versírása volt. Akik ma, 10 évi sirszélén állásunk után mernek

vállalkozni a biztatásra, maradandót adnak, ők a mi időnk prófétái. — Erdély ma is a magyar Pantheon földje. Az új generáció néhány alkotása klasszikus. Nyirő József egy ilyen nyomorúságban drága arannyá vált érték. Ő a megérzések embere. Ezért tudja Sibóí bölényében azt adni, ami legszükségesebb a mának a magyar holnap számára . . .

Történelmi regény van előttünk, mi könnyen irányregénnyé válhat. Célját nyilván mottójában találjuk: „Isten veled szentséges meggyalázott, drága magyar nyelv . . . Szedjétek föl pacsirták, madarak, hogy valamikor — ki tudja mikor — visszaadhassátok.“ A történet a nemzeti bágyadtság korában, Mária Terézia és II. József idejében játszik. Telve ezer drága utalással a jelenre.

Mesefejtése művészi. Nagyszerű kezdet: Árva Dániel Polizénia temetése. A történet helyett nézzük azt, mi szinte legjobban sikerült: a jellemek csodálatosan szép megrajzolását. Az u. n. regényhős mindenestre Wesselényi Miklós, de ő is csak transzparens az író magasabb üzenetének s mert átlépi a regény határát, csak dicsérni lehet. Ebben a könyvben minden él. Élnek a halottak, madarak, lovak, méhek, sugárzik az erdő, lelke van a földnek. „Halálnak idején meg szólal a hegy, fű, virág, zenébe lendül a sóhajtás.“ A személyek saját idejük legjellemzőbbjei, ismerjük őket s mégis egész újak.

Mikor „ . . . elpattant az ezüst húr egy férfi élete dalának kezdetén . . .“, Wesselényi Miklós kiszélesül egy nemzet szimbolumává. Az ő szerelme, lelke-teste, ereje-gyöngesége tusázik, csügged, erőt ad, de mögötte mindig a nemzeti öncélúság gondolata liktet. Legmagasabbra jut e szimbolum a koporsós ember rajzában. Ezért nem is lehet szembeállítani Wesselényit és II. Józsefet. Annyira emberek, hús- és vérből valók, hogy csak az általuk képviselt eszmére van úzve gondolatunk minden pillanatban. II. Józsefnek a lelkiismeretesége a tragédiája. Vajjon tilhet e lelkiismeretes ember császári trónon? De nem is annyira a császár, inkább az ember s ezért olyan találó a poéta, filozófus, politikus, rejtett megvalósításba ugrani kész terveivel. Önmaga töltötte be maga számára a világot, eszközként használhatott egy kivételével mindent s ezért válik végül maga is hasznavehetetlen eszközzé.

Ez a kettősség, de nem ellentétesség céljánál fogva meg van a női személyeknél is. Cserey Heléna a tisztaságból szőtt drága női lélek s ezért tud oly erős lenni minden megkísértésben. Az igazi magyar asszony rajza. Soha nem típus, de egyéniség. Módszere mindig asszonyi s ezért győzedelmes. Amikor Miklós méltatlan hoz-

zája, a faluégésnél az ő lelke zokogja: „Miklós én hazudtam, ekkora tűz viágánál nem láthattam a maga lelkébe.“ Méltatlannak mondja magát férjének, hogy annak hozzá való méltatlanságát szent méltósággá emelje. — Nemes Zsuzsa a másik női szereplő. Érzékiséghez szoktatott, de lelke mélyén szentséget, bűnbánatot kívánó. „Zuhog minden szavából a szerelmes asszony.“ Élte fordulása, Heléna bocsánata után „a bűnös asszony többé nem a szerelem apácája, hanem népe szenvedéseinek megtisztult edénye, ki félti a hervadt falevelet is.“

Rétyi uram ennek az időnek kálvinista prédikátora. Isten lángja mellett a hazafiség tüzét is ő éleszti. Merész, szókimondó, viharcsillapító, Isten szavát konkrété hirdető prófétai lélek. Demokratikus, mint minden Krisztus igazságát helyesen értelmező kálvinista pásztor s így népe számára nem elégszik meg alamizsnával. „Szeresd őket, Uram! . . .“ Ami pantheizmusnak látszik gondolataiban, ott kopogtat egyházunk legközelebbi jövőjén. Positív formában így hangzik e parancs: Lélek szerint tegyük Isten népévé a magyarságot!

Az apróbb szereplők: pupos Haller János, a behódolt kéjenc udvaronc, a régi magyar úri típus, Wesselényi Farkas-íródeákjával, a dátosi urak gyűlésének tehetetlensége, Páter Vizi saját koruk jellegzetes alakjai.

A magyar jobbágyok igaz megkülönböztetése a többi fajtától, egy kitépett kép a magyar ember szive közepéből. Iszkova Máté, Opris Jancsi, a huszár, minden mozdulatukban a hűséges, drága, vérét hullató, glóriába vont magyar paraszt üzenete a mának: Innen még újjá lehetünk!

Párbeszédei a klasszicitás fokát érintik. Különösen mesteriek Zsuzsa és a császár, a császár és Rétyi pap s Gaurin doktor dialogjai. („A temető a halott haza felség. — Maguknál az élő haza a temető grófjő. — A gyönyörű országban a jövőtlenség és nyomor ebei ugatnak. A nemesség werbőczyzik, vadászik és iszik. Igaz ítéletük: kik szavakat vetnek, hazátlanságot aratnak. — Ne öld meg a föld lelkét! A föld uralkodik az embereken. A világot az anyák igazgatják. — Meddig marad gyermek egy nép? Amig nagy szive van! És mikor hal meg? Mihelyt megszűnik gyermek lenni.“) — A korona visszaküldésében szimbolizálja a jövő reménykedését.

Tele van e drága írás a mának vonatkozásaival. Ott lehel a magyarságot, hol a temetésére készülnek. S mégis -- mintha még ma sem haladtunk volna politikai életünkben előbbre: pozitívum nélküli hazaszeretet. Álmaink még nem tisztultak látomásokká. Ma is a csodaszarvast üzzük. Multunkért lelkesedésünk szalmaláng, jövőbe-

nézéstünk pusztá délibáb s így siratjuk a jelenünket. Örömünk is sírás, bánatunk ködben gomolygó s nem újjászülő szomorúság. Úrrá lesz e rajtunk most is tragédiánk? Elkéstit-e élni, veszendő időben hazát szerezni? — Talán mégsem késett el ez az irodalom?! . . .

Kiss Sándor.

~~~~~

Hirek.

Olvasóinkhoz!

Utolsó számunkkal búcsúzunk kedves olvasóinktól. Mi tovább megyünk, nyomunkba új munkások lépnek. Fogadják őket is olyan szeretettel, mint amilyenel mellettünk állottak. Olvasóink szeretetét nem mi köszönjük, de köszöni a pataki diák. A szeptemberi viszontlátásig! Szerkesztőség.

Zsiros József szeretett tudós professzorunk f. hó 6-án tett a debreceni Tisza István tudományegyetem theológiai fakultásán theol. doktori vizsgálatot az ó szövetségi tudományszakból. Értekezése, — melynek címe: „A dávidi zsoltárok szerzősége a zsoltárok első könyve alapján“, — Sárospatakon jelent meg 98 oldal terjedelemben. Kedves professzorunk munkásságát áldja meg ezután is az Úr úgy, mint ahogyan eddig is megáldotta.

A trianoni békekötés tizedik évfordulóját, mint nemzeti gyásznapot megtartotta városunk is. F. hó 1-én volt nagygyűlés a főiskolai tornatérn, hová a r. kath. templomtérrel vonult a menet. A felvonuláson részt vettek: az összes iskolák, a város intelligenciája, ipartestület, frontharcosok, lövészek, leventék stb. A gyűlés szónoka dr. Besseney Zénó országgyűlési képviselő volt, ki megkapó, szép hazafias beszédet mondott. Thomán József tn. és

Stephán László I. é. th. szavaltak ügyesen, lendületesen. A Főiskolai Kórus és az Ipartestületi Dalárda szép énekszámai csak emelték a gyászünneplés nivóját

Meghívó. A Pataki Diákok Országos Szövetsége június 22-én déli 12 óraker Sárospatakon, a főiskolai imateremben fogja f. évi közgyűlését megtartani, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az Elnökség.

Beiratkozás a gimnáziumba az 1930—31-ik iskolai évre: helybelieknek június hó 27-én, vidékieknek június 25—30-án lesz. Az újonnan jövők születési, tanulmányi és (kisebkek) újraoltási bizonyítványt kötelesek beküldeni. Az új gimnáziumi internátus csak 1931 szept. elején nyílik meg.

Vizsgák. Az I—VII. osztályok összefoglaló vizsgái 20., 21., 23-án lesznek. Az érettségi szóbeli vizsga 24-én kezdődik. A tornavizsga 22-én délután lesz, a tornatéren megtartva. 22-én d. e. lesz az évzáró ünnepély az imateremben.

A Főiskolai Kórus f. hó 15-én a ref. gyülekezet meghívására szépen sikerült kiszállást rendezett Abaújszántóra.

A gimnázium I—VII. osztálya május 31-én szépen sikerült kirándulást rendezett Széphalomra, a Kazinczy emlékműhöz

Megkeresések az Ifjúsági Közlönyhöz a nyár folyamán a főiskolai széniori hivatal címére küldendők.

Az érettségi bál f. hó 28 án lesz a főiskola Mudrány-termében. Mint mindig, úgy mostan is bizonyára jól fog sikerülni.

A pünkösdi elekción első diák lett Szabó Lajos IV th., Putnokot választotta. Tiszta jövedelme 300 pengő.

Az Országos Református Theologus Szövetség f. hó 25., 26. és 27-én tartja itt Sárospatakon szokásos évvégi konferenciáját. Előadást fognak tartani: Marton János (A lelkésztanítóság kérdése.), Dr. Csikesz Sándor (Csonka Magyarország intelligenciájának felelőssége a magyar falu és tanya népével szemben), Nádházy Bertalan (Csonka-Magyarország intelligenciájának felelőssége a munkásosztállyal szemben.), Dr. Vasady Béla (A theologiai gondolkodás, mint existenciális ügy.), Györy Elemér (Az egyház és állam viszonya.), Dr. Lencz Géza (A mai ökonomikus mozgalmak jelentősége az egyetemes keresztyénség és a magyar református egyház szempontjából.), Szabó Zoltán (befejező, záróelőadás). Reggelenként csoportos bibliatanulmányozás a következő témák alapján: 25-én: Reméljete nagy dolgokat az Istentől; 26-án: Kiséreljete meg nagy dolgokat az Istenért; 27-én: Azt a Krisztust, akit tovább nem adtál,

a magadénak sem mondhatod. — Üres időben kirándulás egy környékbeli kirándulóhelyre, a várnak, könyvtárnak, tanítóképző-intézetnek s más nevezetességeknek a meglátogatása, esetleg fürdés a Bodroiban. Az előadások úgy vannak elosztva, hogy nem lesznek a napok túlsúfoltak. A konferencia sok szépséget ígér. Az Úr legyen az előadókkal és a hallgatókkal s áldja meg az Ő nevében végzett munkát.

Az Erdélyi János Önképzőkör május 18-án tartotta zárógyűlését az imateremben. A gazdag műsor-nak örvendő zárógyűlés méltó befejezője volt annak a munkás évnek, melyet a Kör Novák Sándor tanárelnök odaadó vezetése mellett a kitűzött cél, a jellemképzés, szivek, lelkek nemesítése érdekében gazdagon eltöltött. A gyűlés ünnepiességét emelte Harsányi Zsolt író megjelenése, aki, mint régi önképzőköri tag, a patiki diák tiszteltté tett hírnevével ragyogtatta bizonyosságát az önképzőköri munka áldásos voltának. A kedves vendéget az ifjúsági elnök üdvözölte. — A felolvasott titkári jelentés gazdag eredményről tanuskodott. Szabadelőadások, szavalatok, bírálatok, eredeti munkák tették változatossá az évi műsort. Ezek mind a legsikerültebb érdemekben részesültek. Az évi munkásság a pályamunkákban érte el teljességét. A versenypályázat jutalmát 3 és 2 pengőt kaptak Antal Bertalan VI. és Nagy Lajos VIII. o. t. A német pályamunka díját, 13 pengőt kapta Hegyi József VIII. o. t. A történelemből kitűzött tételt: Magyar oláh kapcsolatok történelmünkben, kidolgozta Gutper Imre V/a. o. t. (7 P). Menyiségtanból első díjat nyert:

Hegy József VIII. o. t. (8 P), másodikat Veres Imre VIII o. t. (5 P). Fizikából: Gergely Sándor VII. o. t. (4 P). Eredeti novella díját: (5 P) Zsuffa Tibor VII. o. t. Legtöbbször és legsikeresebb szereplő: Hegyi József VIII. o. t. (10 P), legjobb kritikus: Fiedler István VIII. o. t. (5 P), legjobb szabadelődő: Marton János VII. o. t. (5 P). Komolyszavaler-verseny győztese: Fiedler István VIII. o. t. (10 P), vígszavaler-verseny győztese: Fűrjész István VII. o. t. (10 P). — Könyvtárunk rendelés és adományozás útján gyarapodott. A nemes ajándékozók: Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter 1 kötet, Elekes Imre igazgató, Elekes György 2 kötet, Novák Sándor tanárelnök 17 kötet. Itt emlékezünk meg dr. Rácz Lajos theologiai tanárról, aki 8 P t ajánlott fel minden évre a nyertes német pályamunka jutalmazására és dr. Jakob Károly tanárról, aki ez éven is 5 P vel jutalmazta a német pályázat nyertesét. Legmélyebb hálánkat fejezzük ki körünkkel való jótétükért és szeretetükért.

H. J.

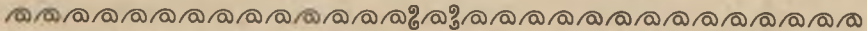
Az „I. Rákóczi György-Egyesület“ ez évben is kitzte szép szokásához hiven pályateteleit. Az eredmény azt mutatja, hogy az Egyesület tagjai megfeszített erővel munkálkodtak. A pályaművek címei és nyertesei a következők voltak: 1. „A buddhizmus és katholicizmus összehasonlítása.“ Berzeviczy László VII. o. t. 5 P. 2. „A mithosok jelentősége a vallásban.“ Zsuffa Tibor 5 P; Sütő Sándor VII. o. t. 2 50 P. 3. „Az egyház szükségessége.“ Sütő Sándor VII. o. t. 5 P. 4. Német műfordítás. Freiligrath: „Liebe“ c. költeménye. Kovács Bertalan VI.

o. t. 5 P; Bakos József VII. o. t. 2 50 P. A be nem érkezett pályatetelek díjait az Egyesület munkás tagjai között osztotta ki a következőképen: Mint legtöbbször és legjobban imádkozónak Nagy Dezső VIII. o. t.-nak 10 P. értékű könyvet; mint legkisebb és nagy sikert elért szavalónak, Benke Györfy Dezső I. b) o. t.-nak 5 P. értékű könyvet ajándékozott az Egyesület tisztikara. Horkay István ifj. elnököt, mint Egyesületünk huzgón munkálkodó tagját és Bakos Józsefet, mint legjobb bírálót a „Soli Deo Gloria“ valamelyik konferenciájára küldi ki s a költségek 50% át fedezi az Egyesület.

Köszönettel nyugtázzuk azalábbi Sárospatakról betolyt előfizetéseket: Marton János, Maklár Pap Miklós 5—5 Pengő. Boros Adolf, Benkő Béla, Boda Béla Bódy Dénes, id. Csontos József, Cziráky Károly, Deák Geyza, Dobozy István, Elekes Imre, Forgács Gyula, Fischer Fülöp, Götz Bálint, Goldblatt Ferenc, Herold Lajos, özv. Harsányi Istvánné, gróf Hoyos Viktor, Hazay József, dr. Jakob Károly, Jánossy Boriska, Dr. Iczkovits Vilmos, Dr. Kun Zoltán, Dr. Kiss Sándor, Kerekes Dezső, Kósa Sándor, Kopeczek József, Kiss Elek, Király Jenő, Lázár Károly, Leskó István, Dr. Miskey István. Müller Ármin, Magyar Károly, Marcély Kornél, Novák Sándor, Neumann Mór, Nagy Gusztáv, Princz Dávid, Priscsák Adolfné, Pavletits Ödön, Porzsolt Gyula, ifj. Müller Ármin, Reskó János, Révay Ödön, id. Szepessy István, Dr. Szabó Gyula, Szalay Róbert, Szabó Zoltán, Spifz Pál, özv. Tarczy Sándorné, Tóth Mihály, Urbán Barna, Ujváry Dezső,

Vitek Ferenc, özv. Végh Bertalanné, Várszély Béla, herceg Windischgraetz Lajos, özv. Zelles Lajosné, Dr. Vasady Béla, dr. Mátyás Ernő, Főző László 4—4 P. Goldblatt Mór, özv. Kovácsy Sándorné, Buday Zoltán 2—2 P. *Vidékről* befolyt előfizetések: Papp András Bpest, Berey András Tiszakarád, dr. Hajdú György 5—5 P. Illyés Bertalan Miskolc, Németh Károly Putnok, Tomory Pál Pa-

szab, Jakab Pál Céce, Arday László Mkeresztes, Vitányi Jolika Olaszliszka, Szikszay Zoltán Sátoraljaujhely, Egry Béla Szerencs, Melkó István Vasmegyer, Faragó László Ókécske, Kazinczy Gábor Debrecen, Juhász Gizike Bpest 4—4 P. Rolla Margit Bpest 3 P. Demeter József Bpest, Jancsó Bertalan Sopron, Kovács Béláné Füzérradvány 2—2 Pengő.

Szerkesztői üzenetek.

K. J. A. Örömmel tettünk volna eleget kérésednek már előbb, de sok minden akadálya volt. Talán nem késtünk el azért ugy-e? A viszontlátásig üdv.

F. L. P. Kérésedet sok minden okból nem teljesíthettük. Majd személyesen többet.

E. L. Sátoraljaujhely. Igen megörültünk kedves, meleg sorainak. Nagyon sajnáljuk, hogy lapzárta után érkezett s így lapunkban — kívánsága szerint — már nem hozhatjuk. A szerkesztőség köszöni az Ön érdeklődő meleg szeretetét. A levelet eljuttattuk az illető cikk-íróhoz.

A „mult“ jeligére beérkezett pályamunkát nem találta jutalmazhatónak a szerkesztőség Szerző munkáját átveheti a felelős szerkesztőnél.

—á—c. A „Szerelem“ c. verse izzó, színes, érzésteljes és mély, de — technikátlan. Több gondot fordítson a külső formára.

Ügy a távozóknak, mint a maradóknak: *a viszontlátásra!*

Kiadja: a főiskolai Ifjusági Egylet.

Kiadóhivatali főnök: Tóth Lajos II. é. hh.

Czeisler Izidor
divatáruháza
Sárospatak
(a Kossuth Lajos-utcán)

Allandó raktár: férfi-, női- és gyermek-harisnyák, zoknik, sapka, kalap, ernyők, katonai cikkek, csipkék, rövid-, és kö-töttárak, illatszer, pipere, férfi- és női-fehérműk.

Hirdessen

e lapban!!

Kitüntetve Budapesten 1920-ban.

Koncz Ferenc
angol és francia cipész
Sárospatak,
(a református templomközben)

Megrendelésre készít elsőrendű férfi és női cipőket, csizmákat, varrott és szegezett talppal a leg-egyszerűbbtől a legfinomabb ki-vitelig, melyekből állandó raktára is van. csakis elsőrendű anyagból, szolid árak mellett. Javítások gyor-san és gondosan eszközölteinek.

MOLNÁR
JÓZSEF

ÚRI ÉS NŐI

FODRÁSZ
SÁROSPATAK

(Rákóczi uccán, a ref.
egyház épületében.)

Pontos kiszolgálás

Diákság részére
kedvezményes árak.

Legszebb ajándéktárgyak nagy választékban!

Joggal mondja az angol:

'Time Is Money'
(Az idő pénz.)

FONTOS Önnek, hogy tudja a pontos időt?

Keressen fel még ma és **kérje az „én” órámat** 3 hónapi próbaidőre. Meg fog győződni arról, hogy lehet olcsón és mégis **megbízhatóan pontos órája.**

Órák, mindennemű ékszerek, dísz tárgyak, valódi ezüst evőkészletek kedvező részletfizetést feltételek mellett kaphatók.

Spitz Pál

órák és ékszerész, Sárospatak.

Vidékre **választékoit** készséggel küldök!!

Varrógépek és eredeti **Steyer Vaf-**
fenrad kerékpárok gyári raktára!

Fodrász-

és borbélymunkák

legpontosabban eszközöletnek

Dobozy István

Sárospatak.

☞ a Patikaközben. ☞

*a diákság felkarolt borbély és fodrász-
mesterének modern műtermében.*

40 év óta áll fenn

**id. Szepessy István
sütődéje.**

Sárospatak legrégebb, legked-
veltebb péküzlete.

Minden nap friss

**péksütemények,
fehér és barna kenyerek.**

Nyomatott a ref. főiskola könyvnyomdájában Sárospatakon.